

Aleš Štempihar, IIBA Slovenija

Poslovna analitika <> poslovna analitika

Povzetek:

Sloveniti angleške izraze je lahko zelo nevhvaležna naloga, sploh če z neko slovensko besedo označujemo vsebinsko nov pojem, drugi pa pod to besedo že poznajo neko drugo prej poznano področje. Tak primer je beseda »poslovna analitika«. Še dobro, da lahko oba pomena besede med seboj povežemo. Še boljše je, da lahko s tem povežemo tudi posel (business) in IT.

Ključne besede: Poslovna analitika, IIBA, Business analytics, Business Analysis, BA, BI, AI, Big data, IIBA poslovno analitični pristopi.

Vloga: Vse vloge

Poslovna analitika iz prevoda **Business analytics** označuje tradicionalno IT disciplino na področju poslovnega obveščanja (poslovne inteligence). V zadnjem času se za to področje vse bolj uporablja tudi slovenski izraz podatkovna analitika ali podatkovna znanost.

Poslovna analitika iz prevoda **Business Analysis** označuje poslovno discipline na področju iskanja celovitih poslovnih rešitev za zadovoljitev poslovnih potreb, ki izhajajo iz poslovnih težav, izzivov, poslovnih priložnosti ali omejevanja poslovnih tveganj. Vendar je tudi ta tradicionalna definicija dobila svojo nadgradnjo v povezavi z izvajanjem poslovnih sprememb. Poslovna analitika omogoča organizacijam in z njo povezanim deležnikom, da definirajo potrebe in razloge za spremembe, ter oblikujejo rešitve, ki jim prinašajo dodano vrednost.

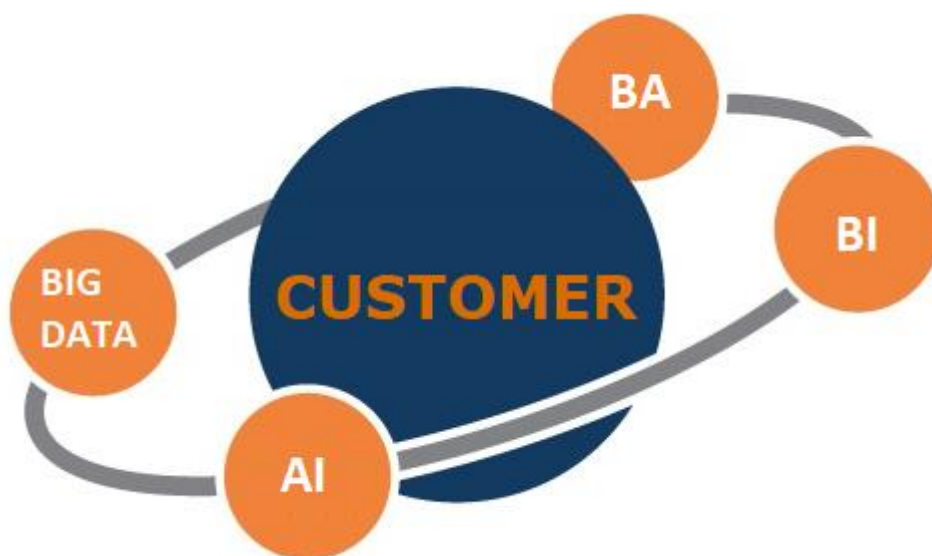
Da bomo v nadaljevanju lažje povezali oba pojma, označimo prvega (Business analytics) s kratico BI in drugega (Business Analysis) z BA. Za prvega (BI) bi lahko uporabili tudi kratico PA (podatkovna analitika), za drugega poslovna analiza (PA) in spet bi prišli do zmešnjave pri enaki kratici.

BI je bil nekaj let v samem vrhu prioriternih informacijskih področij, kar se je samo še stopnjevalo s pojmi kot so »big data« in »napovedna analitika« ter umetna inteligenca (t.j. Artificial Intelligence - AI).

BA se šele prebija kot nova poslovna disciplina, ki jo uveljavlja IIBA – International Institute of Business Analysis (www.iiba.org). BA je osredotočena na odkrivanje potreb organizacij in njenih strank, s pripravo na spremembe, ki so posledica celovitih poslovnih rešitev (procesi, IT rešitve, tudi BI) s ciljem zagotavljanja poslovne vrednosti. Temu ustrezno sta slogana IIBA delovanja: »Helping business do BUSINESS BETTER« in »Changing Change«.

Lahko bi torej rekli, da je BI disciplina informatike, BA pa je poslovna disciplina. Da pa bi lahko bila zmešnjava še večja, se v zadnjem času BI usmerja predvsem v razumevanje kupcev in na področje umetne inteligence, BA pa za boljše definiranje poslovnih potreb vse bolj uporablja pristope BI, tako za razumevanje potreb kupcev, kot za napovedovanje (prediktivna analitika) poslovnih trendov, ki organizacijam prav tako predstavljajo eno od oblik poslovnih potreb. Obe področji se torej vse bolj povezujeta ali celo konvergirata. To lahko nakazuje tudi širši trend približevanja IT-ja in poslovanja, sploh na področju digitalnega poslovanja, kjer se npr. elementi digitalne strategije vključujejo kar v poslovno strategijo. To pa od podjetij zahteva kar močne premike v miselni naravnosti in organiziranosti.

In BA – IIBA poslovno analitični pristopi prinašajo tudi to – pomoč pri izvajanju sprememb in povezovanje vseh notranjih področij delovanja organizacije, kakor tudi povezovanje organizacije z njenim poslovnim ekosistemom, predvsem s kupci. Za to povezovanje organizacije potrebujejo predvsem razumevanje, ki nastane na podlagi modrosti, ki vse bolj izhaja iz podatkov in učenja na podlagi umetne inteligence. Krog oziroma elipsa je sklenjena. Njeno središče ni BI in ne BA, temveč kupec (sonce), BI, BA, AI, big data so samo planeti in sateliti na njegovi krožnici.

IIBA POSLOVNA ANALITIKA = znanje, veda, metodologija = IIBA poslovno analitični pristopi
POSLOVNA ANALIZA = izvedba IIBA poslovne analitke v praksi
IIBA POSLOVNA ANALITIKA <> PODATKOVNA ANALITIKA
IIBA POSLOVNA ANALIZA <> podatkovna analiza
IIBA POSLOVNA ANALIZA <> analiza finančnih podatkov
IIBA poslovna analitika + podatkovna analitika --> **razumevanje KUPCEV**